133

STAR TREK



STAR TREK

OBSAH

Obsah 2
TV Star Trek /Starkneet/ 3
Absolutní počítač /Starkneet/ 3
Návrat do zítřka /Starknest/ 4
Star Trek I /Standa Čermák/ 8
Star Trek II /Jan Pavlík/ 16
Star Trek III /Standa Čermák/ 19
Star Trek IV /Standa Čermák/ 28
Ukázka seriálu /přel. Standa Čermak/ 30
Malí Zelení Mužíčci .../Pat Mallet/ 31

SVĚTELNÉ ROKY - Filmově-reportážní magazín pro problematiku SF. Vydává Scifis of C.A.P. & company KSPVTU v nakladatelství Bellatrix. Příspěvky posílejte na adresu redakce. Veškeré autorské práva vyhrazeny. Výhradně pro soukromou potřebu odběratelů. Zdarma. Číslo bylo dáno do tisku 9.2.1986. Vyšlo v létě 1986. Náklad 11 výtisků.

© RSR 1986

TV STAR TREK

Star Trek není jen název televizního seriálu. Star Trek - to je pojem. Fenomén. Tak jako existují příznivci Historie ducha, Jamese Bonda, Supermana, tak existují ve Spojených státech příznivci Star Treku. Takovíto fenové neuznávají nic jiného než Star Trek. Všechno ostatní podle nich nemá úroveň. Vyrábějí se figurky hlavních hrdinů, modely kosmické lodi Enterprice. Fanové vydávají o Star Treku vlastní časopie, nosí obrazy na tričkách a píší učené spisy o významu Star Treku pro současnost i budoucnost.

Televizní seriál má asi 60 zhruba třičtvrtěhodinových pokračování. Byl vytvořen s poměrně nízkými provozními náklady. Většina scén se odehrává v interiéru kosmické lodi, takže stačilo postavit ve studiu necelou desítku místností a chodeb. Mimo loď, ať již ve vesmíru nebo na cizích planetách se odehrává jen malá část děje kteréhokoliv příběhu. Děj je rovněž jednoduchý. Pro každý díl příběhu se vymyslí jedna nepříliš složité zápletka a děj je potom víceméně konverzačního rázu. "Občas jsou tam i vyložené voloviny; např. najdou na nějaké planetě kámen a ten kámen strašně pláče a je hrozně smutný a oni ho celý jeden díl utěšujou." /Ondřej Neff/

Měli jsme možnost shlédnout jeden, n-tý, díl TV seriálu. Na tom, kolikátý díl to je, vlastně vůbec nezáleží, protože díly na sebe nenavazují, jsou to uzavřené epizody, které začínají a končí na lodi Enterprice.

Absolutní počítač

Na palubu lodi Enterprice je montován na rozkaz komodora flotily počítač asi 350-té generace, který má nahradit lidskou posádku na palubě. Loď je normálně obsluhována asi 250 lidmi. Kapitán a velitel Enterprice, Jim Kirk, s montováním počítače nesouhlasí. Ale nakonec se nechá umluvit odborníkem, doktorem Glennem, který počítač instaluje. Jediný, kdo s kapitánem souhlasí, je Mr. Spock.

Enterprice má za úkol vyzkoušet počítač v simulované situaci. Během cesty do místa zkoušky počítač postupně na vedlejších lodních palu-

…ách vypíná osvětlení a topení, ačkoliv si to kapitán nepřeje. Doktor Glenn ho omlouvá, počítač prý pracuje ekonomicky, účelně a nepotřebné zatížení tudíž vypíná. Šetří tak energii.

Při prvním střetu se simulovanými nepřátelskými objekty počítač bleskově zasahuje a všechny cíle ničí rychleji, než by stačila reagovat posádka. Kapitán Kirk se postupně s automatickým řízením lodi smiřuje.

Za několik okamžiků však počítač identifikuje neznámé letící těleso, které nepochybně není cvičným cílem, a přesto, že kapitán zakáže střílet, počítač neznámou loď zničí. Kirk chápe, že se počítač vymkl kontrole a přikáže ho vypnout. Jaké je však zděšení celé posádky, když …už, jenž přistoupí k vypínači, je laserovým paprskem na pokyn počítače zabit, zcela dezintegrován. Kapitán dr. Glennovi vyčítá, co se stalo, ale to už se Enterprice přibližuje ke skutečné flotile lodí, jíž velí komodor. Přes výslovný zákaz počítač opět střílí a poškozuje dvě lodě. Flotila se dává na útěk.

Komodor přikazuje Enterprice zastavit palbu, ale řídící počítač dbá. Kirk vidí, že situace je kritická. Pokud se jim nepodaří včas počítač vypnout, zahynou tisíce lidí v lodích flotily.

… Spock s jedním kolegou se pokouší po… dojít v jedné z jistících šachet. Počí… se však přepne na jiné energetické zdroje pokus skončí nezdarem. V té době rozhoduje …modor, že Enterprice musí být zničena v zájmu záchrany života lidí celé flotily. Situace počítače kapitána Kirka se zdá neřešitelnou. Dochází k hádce mezi Kirkem a dr. Glennem. Doktor nakonec nakonec pochopí tragičnost situace a vysvětluje počítači, že ho připravoval k tomu, aby loď a posádku chránil, aby chránil lidi a ne aby je ničil a zabíjel. A to se přece nesmí. Nakonec si počítač při své vestavěné genialitě uvědomí, co provedl a spravedlivě se odsoudí. Spáchá sebevraždu. Tím je zachráněna posádka kapitána Kirka, loď Enterprice i celá flotila.



Můžeme v klidu očekávat další díl televizního seriálu Star Trek !

Návrat do zítřka

Napsal : John Kingsbridge
Režie : Ralf Senenski

Návrat do zítřka se jmenuje další ze série TV Star Treku. Tak jako předchozí díl, je i tento poměrně nenáročný na kulisy a stavbu scén. Opět se většina děje odehrává na palubě lodi Enterprice, pouze malá část v jeskynních prostorách cizí planety. Znovu se tedy autoři rozhodli vystačit s jednoduchými ateliérovými interiéry. O myšlence filmu se však tentokrát už říci nedá, že by byla nějaká prostinká. Naopak. Nelze jí upřít hloubku ani jistý filozofický nádech. K zamyšlení nutí manžel-

ská věrnost přes propast věků i desetiletí čekání na první příležitost k vraždě. Před Absolutním počítačem jsme napsali, že autoři vymyslí malou myšlenku, která tak akorát vystačí na tři čtvrti hodiny trvání jednoho dílu. Při porovnávání myšlenek obsažených v Návratu do zítřka a v 1. dílu filmového Star Treku však dospívám k názoru, že myšlenka tohoto dílu TV seriálu byla nesporně "větší" a vydala by na více než zmíněné tři čtvrtiny hodiny filmového děje. Filmový Star Trek naproti tomu vlastně ani nebyl posteven na nějaké "velké" myšlence, jen na prostém, i když vtipném, nápadu. A celý film je potom jednou velkou árií úžasu a obdivu. V první půli byli všichni zasaženi monumentalitou lodi Enterprice, ve druhé zase ohromeni rozměry a strukturou Veagera. Tolik tedy trochu námětového srovnání, o filmu píšeme na jiném místě, věnujme se tudíž TV seriálu.

Kosmická loď Enterprice se nachází v dalekém vesmíru, na hranicích dosaženého lidského poznání. Loď se blíží k pusté, mrtvé planetě. Jaké je však překvapení kapitána Kirka i všech ostatních na velitelském můstku, když se lodí ozve mohutný hlas, podobný velitelovu. Neznámá inteligence sděluje, že se nachází pod povrchem mrtvé planety a že již dlouho zkoumá přibližující se Enterprice. Tato inteligence zjistila na palubě humanoidní bytosti a posílá k nim prosbu o pomoc. Hovoří hlasem kapitána Kirka, protože čte jeho vědomí.

Vědecký důstojník, Mr. Spock, sděluje, že loď je z planety ozařována neznámou formou energie, která patrně zprostředkovává kontakt.



Cizí zvuk zve několik členů posádky k návštěvě planety. Když Kirk namítá, že se nechce nechat materializovat na pustém povrchu planety, je ukliděn, že materializace proběhne hluboko pod povrchem planety.

Po poradě, na níž Kirk říká, že stejně nemají jinou možnost, než přistoupit na návrh cizí inteligence, pokud nechtějí dopustit zničení lodi, padne rozhodnutí.

Kapitán Kirk, Mr. Spock, doktor McCoy a jedna členka posádky, Enefu, společně se dvěma strážnými tedy vstoupí na plošinu transformace. Cizí rozum uvede do chodu dematerializační zařízení. Oba strážní však zůstanou na palubě lodi a na planetu se přenesou pouze ti čtyři ostatní.

Zmaterializují se v jakési nepozemsky vyhlížející prostoře. Stěny jsou z neznámé látky. Vzduch je podle přístrojů nezávadný a stále obnovovaný.

Když se jedna stěna odsune, vstoupí lidé do jeskyně. Uprostřed na podstavci je umístěna koule, asi půl metru v průměru, která září matným světlem. Uvnitř se přelévají stíny.

Hlas znovu promlouvá. Představuje se jako Sargon. Vědomí ukryté ve svítící kouli. Vypráví užaslým astronautům příběh planety. I Sargo-

nova planeta byla kdysi kvetoucí a plná života. Inteligentní bytosti, které tuto planetu obývaly, byly dosti podobné lidem. Jejich civilizace se rozdělila na dva nesmiřitelné tábory. Nakonec došlo k nejhoršímu, k jaderné válce. Téměř všechen život byl zahuben. Zachránilo se jen několik málo představitelů života.

Astronauté poslouchají. Kapitán Kirk se pojednou podivně zhroutí a strne. Za okamžik se zase probere a nechápavě se rozhlíží.

"Je to krásný pocit znovu cítit, vidět, vnímat, jak mi bije srdce." Sargonovo vědomí se z koule přestěhovalo do Kirkova těla. Kirkovi přátelé jsou proti této záměně bezmocní.

Sargon si nové tělo prohlíží a zkouší. Je s ním spokojen. Zavede astronauty do vedlejší prostory, kde jsou v policích uloženy stejné koule, jako ta, v níž byl donedávna Sargon. Je jich tu několik desítek, ale jen dvě svítí.

"Desetitisíce let jsme bloudili pustým vesmírem. Bylo to dlouhé čekání. A jen tři z nás se dožili tohoto okamžiku. Já jsem byl vzhůru a dlouho jsem pozoroval vaši loď. Potkali jsme již jednou živé bytosti. Ale ty byly nám biologicky natolik vzdálené, že jsme jejich těla nemohli použít. Ovšem vaše těla jsou nám mnohem bližší. Půjčíme si je a s jejich pomocí si pro sebe vytvoříme umělá těla, která nám umožní žít dál v lidské podobě a zapojit se do vašeho života - a tak odstranit tu nesměrnou, desetitisíce let trvající samotu. Půjčíme si vaše těla, máme na to právo."

Sargon je zavedl do menší jeskyně. Tam se zastavil. Podlomily se mu nohy. Nebyl zvyklý na takové tělo, bylo přece jenom trochu odlišné. A tělo špatně snášelo nové vědomí.

Sargonovo vědomí se vrací do koule a kapitánovo zpět do jeho přirozeného těla. Kirk se zhroutí. Když jej ostatní zvednou, pomalu nabývá vědomí.

Kosmonauti se zamyšleně vracejí na loď.

Poradu vede kapitán Kirk. Navrhuje, aby pozemšťané svá těla zapůjčili. Je to jejich povinnost vůči rozumnému životu a jiné planety. Pomoci bratrovi, který o pomoc volal. Mr. Spock souhlasí, protože jeho chladně a racionálně pracující mozek, postrádající vždy emoce /Mr. Spock je totiž mimozemšťan/, upozorňuje na možnost nových poznatků. Dr. McCoy je zásadně proti, nechápe důvod, proč by to lidé měli dělat; navíc celou záležitost považuje za velice nebezpečnou, může to mít zhoubné následky na lidský organizmus. Dostává se mu však od kapitána Kirka dlouhého filozofického poučení o povinnosti inteligentních bytostí pomáhat "bratrům v rozumu", pokud jsou v nouzi, ať je to kdekoliv ve vesmíru. Navíc Kirk souhlasí se Spockem v otázce nových poznatků, nových možností, které by se takto otevřely před lidstvem.

Tři svítící koule z mrtvé planety, tři koule, v nichž dosud existuje vědomí rozumných bytostí, jsou přeneseny z podzemního úkrytu na palubu lodi Enterprice. Mr. Spock, Kneřu a kapitán Kirk se rozhodnou zapůjčit svá těla mimozemšťanům. Pod lékařským dohledem šéflékaře lodi McCoye a doktorky Sheppardové ulehnou a dojde k výměně vědomí. Probírá se Sargon, po něm Alea i Perback. Vědomí tří lidí se přemístilo do koulí.

Sargon i Alea si padnou do náruče. Deset tisíc let se neviděli, nemohli se obejmout. Tak dlouhé odloučení v manželství. Perback v těle Mr. Spocka se usmívá, raduje se z nového těla. Je to velice neobvyklé vidět takovéto reakce u Spocka, vždy netečného - tentokrát to však není pravý Spock.

Potíže, které se objevily již na planetě, se vracejí. Těla nejsou zvyklá na nová vědomí, vědomí zase na těla. Sargon i Alea opět uléhají. Jen Perbackovi se daří dobře. Snad proto, že jeho tělo je jiné, než lidské.

Proto, aby si organizmus zvykl na nová vědomí, naordinuje Perback všem injekce. Zhypnotizuje dr. Sheppardovou, aby zapomněla, že naordi-

noval každému jinou látku a aby nespletla ampulky a dala všem ty, které pro ně určil.

Mezitím Sargon a Alea montují androidy, do kterých brzo převtělí. Perback chodí jen po lodi a stále usmívá. Jemu nové tělo vyhovuje, neuvažuje o tom, že by tělo vrátil. Alee léky pomáhají, ale Sargonovi je stále hůře. Perback přijde za Aleou a přemlouvá ji, aby také nevracela tělo, že zůstanou oba spolu. Alea je jeho jednáním znechucena, odchází za Sargonem, který volá dr. McCoye. Než však doktor přijde, Sargon umírá. Zdá se, že Kirkovo vědomí je natrvalo uvězněno v kouli.

Sargonova smrt Aleiou tak otřese, že je i ona nucena vrátit se do koule. Mr. Spock zatím klidně odchází do velitelské místnosti. Když dr. McCoy vběhne do místnosti, kde ležela těla Kirka a Enefu, najde kapitána i Enefu při vědomí. Kirkovo vědomí se vrátilo do těla poté, co Sargonovo vědomí uvolnilo místo a Aleiino vědomí vrátilo Enefu do jejího těla. McCoy se zděšeně dívá na tři dříve zářící koule, nyní zbytky pokroucených škvarků. Kirk a Enefu je zničili. Nešlo to jinak. Prostě museli. Ale co Spockovo vědomí, je ztraceno ?

Všichni spěchají do velínu, kde zatím Perback ve Spockově těle přebírá velení lodi. Sotva tam vběhnou, zhroutí Kirka i Enefu Perbackova hypnotická řeč. Ani dr. McCoy se nemůže hnout. Perback přikáže dr. Sheppardové, aby vstříkla McCoyovi do těla uspávací prostředek.

Doktorka tedy vezme injekční stříkačku, přistoupí k McCoyovi - ale náhle vstříkne dávku do těla Mr. Spocka. Perback vyskočí, volá Sargona a prosí ho o pomoc. Perback padá.

Když se všichni proberou ze strnutí a přiskočí k bezvládnému Spockovu tělu, ozve se místností Sargonův hlas. Sargon říká, že se mu podařilo ukrýt se před Perbackovou touhou po vraždě, to on že chtěl zabít Sargona v Kirkově těle! Ovšem nyní na to sám doplatil, když vědomí opustilo bezvládné tělo a nemělo se kam přenést. A protože Sargon vidí, jak je pro všechny těžká ztráta Mr. Spocka, vrací mu životu i posádce, neboť se mu podařilo Spockovo vědomí zachránit.

Všichni jsou s vývojem událostí spokojeni, a tak ani Kirk ani Enefu nemohou odmítnout poslední žádost Sargona a Alei o krátké převtělení. Oba mimozemští manželé se znovu obejmou a opustí tělesné schránky, aby zase čekali tak dlouho, dokud bude ještě jejich vědomí schopno existence hluboko pod povrchem pusté planety, schopno doufat v obnovení jejich dříve kvetoucího světa.

Starknest



Star Trek I.

Originální název : Star Trek - The Motion Picture
Země vzniku : USA, 1979
Kamera : Richard H. Kline
Scénář : Harold Livingston
Speciální efekty : Douglas Trumbull, John Dykstra
Režie : Robert Wise
Hrají : William Shattner, Leonard Nimoy, James Doohan, Stephen Collins aj.

Ač se to zdá neuvěřitelné - zvlášť po úspěších trilogie Nová naděje, Impérium vrací úder a Návrat Jediho, nejslavnějším výtvorem v oblasti filmové SF je pojem Star Trek.

V letech 1967-68 bylo v USA natočeno asi 60 půlhodinových televizních filmů o posádce kosmické lodi Enterprice, která cestuje křížem krážem vesmírem a bojuje proti temným silám, vždy s kladným výsledkem.

V roce 1976 natočil George Lucas čtvrtý díl série Historie ducha /nám známo pod dost nešťastným názvem Hvězdné války/, Nová naděje. Následoval ohromný úspěch a s ním nemenší vlna dalších filmů - uveďme třeba film Battlestar Galaktica. Tvůrci TV seriálu Star Trek si uvědomili, že by byli sami proti sobě, kdyby se s touto vlnou nesvezli, a natočili v roce 1979 první filmový Star Trek. Režíroval jej Robert Wise /z jeho bohaté filmografie připomeňme SF filmy Den, kdy se Země zastavila - 1951, Kmen Andromeda - 1970/. Trikové práce se ujal odborník z nejpovolanějších, John Dykstra, muž, který vytvořil speciální efekty u všech tří doposud natočených dílů ságy Historie ducha. Speciálním vědeckým konzultantem byl, u nás velice dobře známý, spisovatel a vědec Isaac Asimov.

K mraku modravé mlhy, připomínajícímu plynový prstenec obrovské planety, se blíží flotila tří mimozemských kosmických plavidel. Velitel flotily nařizuje připravit torpéda, vzápětí dává příkaz k jejich odpálení. Z hloubi mlhy však vyletí ohnivá koule a beze zbytku zničí první z trojice lodí. Jen krátké sršení energie - potom nic; žádný výbuch. Druhá loď se před další smrtící střelou brání torpédem; to je však zničeno, střela postupuje bez zastavení k lodi - sršení - nic. Posádka třetí lodi stačí před anihilací uskutečnit informační spojení se stanicí stálé kontroly mimo sluneční soustavu. Na ní podle získaných údajů zjistí, že neznámé těleso ohromné palebné síly, obklopené energií neznámého původu, se neuvěřitelně rychle přibližuje do našeho slunečního systému, na vypočítané dráze leží i planeta Země ...

Admirál Kirk přiletí do řídícího centra kosmických letů, umístěného na oběžné dráze, aby odtud odletěl do vesmírného doku, kde se již pět let modernizuje a opravuje kosmická loď Enterprice. Právě s ní absolvoval Kirk předlouhé lety nekonečným vesmírem, právě s ní

má teď zachránit Zemi před blížícím se nebezpečím. Neboť jedině Enterprice má takové obranné systémy, které odolají neznámé smrtící síle.

Kirk nasedá spolu s velitelem strojovny Enterprice do malého cestovního modulu a odlétá do doku.

Následuje scéna, v níž autoři dokládají, jak pravdivá jsou slova úvodu k sérii článků o filmových příbězích posádky lodi Enterprice o nadšení z monumentálnosti Enterprice a jejího kapitána. Pohledy do fascinované tváře Kirka se střídají se záběry na vesmírný opravářský hangár, jehož úmyslně děravými stěnami je uvnitř vidět nablýskaná Enterprice. Mezi jednotlivými střihy plynou dlouhé časové intervaly, scéna je poněkud zdlouhavá; avšak vše je divákovi vynahrazeno perfektním technickým ztvárněním a vytvořením dokonalé iluze nadpozemských rozměrů.

Kapitán Kirk přistává na ploše doku k tomu určené, přechodovým tunelem se dostává přímo do Enterprice. Poměrně arogantně odmítá doprovod technika /asi se cítí dotčen, že ho technik nepoznal/ a jde přímo na kapitánský můstek. Zde je velice nadšeně přijat; není divu, tváře všech členů posádky, vykonávajících zde své přidělené úkoly, známe z příběhů televizního seriálu, vzpomínky na to, co s Kirkem kdysi zažili, jsou stále živé.

Rádi vás vidíme, admirále; méně nadšený bude asi kapitán Decker. Je ve strojovně, neví, že jste tady.

Admirál kapitána Deckera zastihne ve velínu strojovny, kde s jejím vedoucím Marlowem projednává, co je potřeba před startem ještě udělat. Decker je mladý, ctižádostivý, velení na Enterprice mu dává široké možnosti uplatnit se a ukázat své schopnosti pro další služební postup.

Admirál Kirk je zase přesvědčen, že jedině on má právo velet Enterprice, že jedině on je k tomu osudově předurčen.

První setkání obou mužů předznamená celý jejich vztah. Ostrý slovní střet, ve kterém Kirk uplatní svou autoritu, vyšší věk a bohatší letové zkušenosti, zakončí Decker tvrzením, že Kirk nebude schopen efektivně a správně využít všech změn, které se s Enterprice během oprav udály.

Rozhovor přinesl přece jen jedno rozhodnutí - Kirk jmenoval Deckera do funkce vědeckého důstojníka.

Neznámá síla se rychle přibližuje z hlubin vesmíru k Zemi. Je potřeba urychlit přípravy Enterprice ke startu, lhůtu 24 hodin Kirk stanovuje jako maximální.

Na planetě Vulcan podstupuje Kr. Spock poslední fázi, nutnou k získání Kalinuhru, síly, umožňující život bez časových a prostorových hranic a omezení.

Spock si kleká před kněžku, z jejíž rukou má převzít znak Kalinahru. Sám však v poslední chvíli zvednutím ruky obřad zastaví. Kněžka přikládá dlaň na Spockovo čelo a vyzývá váhajícího adepta, aby jí předal své myšlenky.

Z nesmírné dálky k tobě doléhají hlasy, vyvolané stopami lidské krve v tvých žilách. Jsou příliš silné, táhnou tě k sobě. Nemůžeš získat Kalinahr. Žij dlouho a dobře, Spocku.

Na umělý povrch planety Vulcan dopadne zlatý znak Kalinahru, kněžka odchází. Spock znak bere do rukou a zahledí se do ostrého slunečního svitu, který k němu dopadá z vesmíru, kam se Spock musí neprodleně vydat.

Kaličkost, ale diváka potěší.

Veškerá mluva, odehrávající se před vašimi sluchy na mateřské planetě Mr. Spocka, se skládá z naprosto nesrozumitelných slov. Jejich smysl je odhalen anglickými titulky. Když už mimozemšťané vypadají jako lidé /kromě špičatých uší a úst bez úsměvu/, aspoň mluví nepozemským jazykem.

Stejným způsobem /tedy pomocí titulků/ probíhalo sledování dialogů v úvodní scéně filmu.

Kirk chce vrátit slavné časy se vším všudy. Na palubu Enterprice je proto povolán - proti své vůli - dr. McCoy, neustálý odpůrce, ale věrný spojenec svého admirála; k velké radosti Deckera se na vstupu na velitelský můstek objevuje i krásná /ani lysá hlava neubírá nic na jejím půvabu/ Aleya a ihned se zapojuje do stupňujících se činností.

Kirk svolává celou posádku lodi Enterprice /asi 200 členů, mezi nimi dokonce jeden "zelený mužíček"/, aby jim přesně objasnil cíl cesty a nelehký úkol, jaký před nimi stojí.

Na velkém projekčním plátně se znovu odehrává marný boj tří kosmických lodí s neznámou silou.

Všem zúčastněným se zračí v očích hrůza, avšak ne příliš aktuální, neboť jde přece jen o záznam dávno známých skutečností.

Admirál dostává zprávu, že na můstku zachytili vysílání ze stanice stálé kontroly. Kirk dává pokyn, aby obraz i zvuk přepojili do sálu.

Na velkém projekčním plátně se znovu odehrává tragédie, nyní v reálném čase. Oblak namodralé mlhy se přiblížil ke stanici na dohled. Najednou z pretence vylétá ohnivá koule. Velitel stanice žádá Kirka o okamžitou pomoc, neuvědomuje si, že během dvaceti sekund to nestihne ani Enterprice. Sršení blesků - nic.

Hrůza získává na aktuálnosti. Ale ani tak nezůstává v očích členů posádky dlouho. Po chvíli ji vystřídá odhodlání zastavit ničivou sílu, zachránit Zemi.

Shromáždění se rozejdou až tehdy, kdy Kirk rozhodne, že startují za čtyřicet minut.

Start.

Enterprice letí vesmírným prostorem. Obrovskou rychlostí. Všem na palubě je ale jasné, že Neznámo se blíží k Zemi nejméně stejně tak rychle. A je na Kirkovi, aby rozhodl. Existuje jediné řešení : let nadsvětelnou rychlostí.

Proti admirálovu rozhodnutí se nejrozhodněji postaví Decker. Neznáte Enterprice po úpravách, není vše dokonale připraveno, nedělejte to.

Ani McCoy není postupem Kirka nadšen.

Avšak Kirk je jednou velitelem, a proto nikdo nemá právo diskutovat o jeho příkazech. Ty jsou pro Marlowa ve strojovně naprosto jasné : plný výkon !

Ohromná akcelerace, bariéra rychlosti světla je zlomena. Na tvářích všech členů posádky na velitelském můstku se objeví úsměv. Ale jen na chvíli, neboť najednou loď rozechvějí nemalé vibrace, kolem trajektorie letící lodi se vytvoří jakýsi pavučinový tunel - Enterprice se zmítá v křečích, způsobených fixací v kritickém přechodu na nadsvětelnou rychlost. Navíc se přímo před lodí objevuje velké meteorické těleso. A je to Decker, který vynaložením nadlidského úsilí zničí překážku vystřelením laserového paprsku. Po výbuchu se loď jakoby zázrakem vrací do podmínek normálního letu.

Po dotazu ve strojovně, jak to vypadá s motory /přiště si to již dovolit nesmíme, kapitáne/, Kirk vyzve Deckera a McCoye, aby ho následovali.

dovali do jeho kajuty.

Kirk cítí křivdu, že nebyly do puntíku splněny jeho příkazy, a Deckerovi toto vyčítá. Decker je však tentokrát v právu; tunel se vytvořil kvůli ochraně lodi, vědecký důstojník pak návratem na původní rychlost uchránil Enterprice před zničením.

Admirál si uvědomí chybu, měl Deckerovi více věřit, mladý důstojník zná současnou Enetrprice přece jen lépe. A že se Kirk ze svých chyb učí, poznáváme později, kdy mnohokrát během dalšího letu respektuje Deckerovy rady a názory. Přispěje k tomu i McCoy, který po odchodu Deckera Kirkovi říká a vyčítá, že soupeřením s bývalým velitelem může letu jen a jen uškodit.

Další jednání je přerušeno hlasem z reproduktoru vnitřního dorozumívacího okruhu. K lodi se blíží flotila federálních lodí, ohlašuje prioritu nejvyššího stupně.

V okamžiku, kdy Kirk dorazí na kapitánský můstek, otevře se výstupní otvor přechodové komory a do lodi vstupuje - Mr. Spock.

Všichni na lodi jsou překvapeni, ale srdečně, mile a upřímně. Dokonce ani Decker se nevzpírá, když Spock zcela samozřejmě zaujme jeho místo vědeckého důstojníka.

Vyzařování neznámé síly bylo tak silné, že Spock nemohl absolvovat výcvik Kalinahru; připojuje se proto k posádce Enterprice /on do ní vlastně přímo bytostně patří/, aby pronikl hlouběji do tajemství Neznáma.

Admirál Kirk poslání Spocka respektuje; i proto, že si uvědomuje, že bude Spocka potřebovat při opravě motorů pro dosažení nadsvětelné rychlosti i pro výzkum centra smrtící energie.

Mr. Spock splní naděje do něj vkládané velmi brzy. Motory opraví a Enterprice se dostává nadsvětelným skokem do bezprostřední blízkosti neznámého objektu.

Doposud vlastně nikdo nevěděl, oč se jedná. Oblak viděli jen na obrazovce, nyní mohou na vlastní oči posoudit, jak je velký, přístroji zjistit složení, rozměry, sílu apod. Kirk ale ví, že spolehlivěji než přístroje mu informace podá Mr. Spock. Ten admirálův tázavý pohled odmění odpovědí : je to čistá síla, kapitáne. Zatím nevidím dál. Ne, počkejte, cítím uvnitř nějaký objekt.

Vysílání Enterprice zůstelo nevyslyšeno, pokus o kontakt ztroskotal.

Více času na zkoumání není posádce Enterprice dopřáno. Síla útočí, ohnivá koule se blíží.

Kirk nařizuje přesunout celý energetický systém k dispozici obranným blokům.

Koule zhuštěné energie se blíží nevelkou rychlostí, přesto hrozivě. Na hranici silového pole kolem lodi se zastavuje, tolik obávané sršení se o vytvořenou obrannou clonu neškodně tříští. Koule zhasíná. Silové pole vydrželo, ale příští úder již Enterprice nebude schopna odrazit, energetické zdroje nejsou bezedné.

Je to jasné, říká Mr. Spock, musíme přeprogramovat naše počítače na jejich kódy. Pak se s nimi dorozumíme.

Další koule již letí. Spock sedí za ovládacím pultem palubního počítače a soustředěně pracuje. Nevnímá admirále, který střídavě pozoruje blížící se smrt a střídavě hlasitě pobízí Spocka.

Hotovo. Přeprogramováno. Vysláno.

Koule ještě před dopadem zhasíná.

První kontakt s objektem uvnitř namodralé energie byl uskutečněn. Zastavil útok, objekt tím vlastně vyzval Enterprice, aby pokračovala v letu, směrem dovnitř pratencové mlhoviny.

Kirk přikazuje : pomalu vpřed.

Nikde žádná hmota. Jen barevné forma energie, uspořádané do typicky nepozemských tvarů. V éteru ticho; sféra nebezpečí útoku také mlčí; o to větší napětí panuje v myslích všech členů posádky.

Zvuk sirény, havarijní světla. Poplach !
Vetřelec se blíží.
Vstupuje na kapitánský můstek. Materiální bariéry pro něj neplatí. Od podlahy ke stropu ohnivý sloupec /Mr. Spock analyzuje : směs energie a plazmy/, bezinteligenčního vzhledu, ale s cílovědomým chováním a jasným posláním.
Nehýbejte se, nedotýkejte se toho, zbytečně instruuje admirál posádku.

/jak mohl Isaac Asimov jako vědecký konzultant dopustit, aby z úst muže, protřelého vesmírným cestováním a vyzkoušeného mnohými nebezpečenstvími kosmu, vyšlo tak naivní upozornění :"... toho se nedotýkejte !" ??!!/

Sloupec se zastavuje u palubního počítače. Šlehající blesky jako ruce nejzručnějšího technika ovládají klávesnici, telepatické schopnosti vetřelci podmanují všechny elektronické prvky systému velínu.
Decker zpozoruje nebezpečí jako první. Přiskočí k pultu počítače a snaží se vypnout automatiku a převést ovládání na ruční. Je odhozen světelným výbojem. Mr. Spock jedná energičtěji. Úderem pěsti vyřazuje spínač z činnosti. I světelný výboj zasahuje s mnohem větším důrazem - Spock tudíž leží na podlaze, ostatní jsou drženi na svém místě elektrickými impulsy, sloupec plazmy a energie se přibližuje k Aleye. Aleya pozoruje vetřelce vytřeštěnýma očima; snad tuší, co ji čeká. Decker se snaží ženě, se kterou vytvořil během krátké plavby vesmírem velice pevný most sympatií dvou opuštěných srdcí, nějak pomoci. Bezvýsledně.
Když světelný vetřelec zmizí a když utichne zvukový doprovod energií nabitého vzduchu, není po Aleye ani stopy. Bezbrannost ostatních způsobí přeorientování na původní problém : kdo jsou oni ? co je uvnitř energetického pole ? kosmické loď ? stroje ? živé bytosti ?
Po minutách dalšího letu je průzorem velitelského můstku možno konečně zahlédnout objekt materiální podstaty. Pokud jsem dok, ve kterém byla opravována Enterprice, označil za monstrum nadpozemských rozměrů, musím při popisu tvarů, zjevujících se před užaslými pozemšťany, použít termín nadsluneční /odvozeno od sluneční soustavy/. I vzhled ohromné konstrukce napovídá, ba přímo určuje, původ z jiného světa, světa inteligentních bytostí.
Admirál Kirk nařídí navigátorovi letět podél objektu ve vzdálenosti 200 metrů, aby si všichni mohli kosmickou loď /nikdo neuvažuje, že by mohlo jít o něco jiného/ prohlédnout a získat co nejvíce informací pro další postup.
Pozorovací let trvá dlouho. Pak najednou nemůže Enterprice dál. Ve vzdálenosti asi dvou pozemských kilometrů před lodí se objeví nesmírně velký centrální lamelový uzávěr. Zavřený.
Vzhledem k silovému poli, které chrání celý vnitřek vetřelce, může se Enterprice nehybně pověsit do prostoru před uzávěr, přestože celý mrak se neuvěřitelně rychle pohybuje směrem k Zemi.
Pracovní ticho na kapitánském můstku znovu přeruší jekot poplašné sirény. Vetřelec ! Tentokrát v přechodové komoře. Dveře se otevřou až tehdy, kdy objekt uvnitř zvýší svou teplotu na 37 °C. Průsvitným sklem je možno rozpoznat obrysy lidského těla...
Z přechodové komory vystoupí - Aleya. Uhlíkaté jednotky, říká, posílé mě k vám Veager /foneticky čti vídžr/, mým cílem je zkoumat vás při vaší činnosti.
Přístroj ve Spockových rukou zabliká. Pozor, je to stroj, oznamuje Mr. Spock svým kolegům.
Jeho slova zastaví Deckera, který se už už vrhá Aleye vstříc.

Stroj ? To není možné ! To ale potom znamená, že ...

Kirkovi se podaří Aleye /domluvme se, že od teď pod tímto křestním jménem budeme chápat Veagerova vyslance/ namluvit, že zdravotnické prohlídka je nedílnou součástí činnosti lidí - uhlíkatých jednotek; a tak si dr. McCoy může odvézt Aleyu do své laboratoře. Lidé získají další údaje o vetřelci; jednak lékařskou prohlídkou, jednak rozhovorem s Aleyou.

Co chce Veager na Zemi ?

Chce za svým Stvořitelem.

Kdo je Stvořitel ?

Ten, co stvořil Veagera.

Kdo je Veager ?

Ten, co hledá stvořitele.

Minimální poznatky.

Barevný tomograf vykresluje na obrazovce plastický průřez prozařovaným tělem Aleyi. Umělá hmota, neznámé kovy, mikromotory molekulárních rozměrů. Dokonalá technika. Inteligentní bytost. Má vzpomínky i zakódované lidské city.

Decker doktorova slova potvrdí. Přichází blíže k lůžku, na němž Aleya leží. Oba si opětují zamilované pohledy.

Kirk se rozhoduje využít právě této citové stránky. Decker proto odchází s Aleyou do velké síně, kde členové posádky mají možnost obnovit si ztracenou psychickou energii : z reproduktorů zní zpěv ptáků v březovém hájku, všude jsou obrazy, připomínající pozemské radosti. Na chvíli se zdá, že Aleya chápe, kdo jsou lidé, že se stane sdílnější, že sama od sebe zprostředkuje styk s Veagerem, se kterým je v neustálém kontaktu.

Najednou však Aleyiny rysy ztvrdnou.

Proč je na lodi tolik uhlíkatých jednotek ?

Aby mohla Enterprice fungovat tak, jak má.

Moje inspekční cesta je u konce. Všechny uhlíkaté jednotky budou zlikvidovány a jejich vědomí uloženo do paměti počítače.

Admirálu Kirkovi se diplomatickým jednáním s Aleyou podaří oddálit likvidaci posádky.

Veager a jeho energetické okolí je necelé dvě hodiny od Země ...

Mr. Spock cítí ve svém vědomí jakýsi neklid. Cosi ho táhne za Veagerem. Ohleduplně omráčí obsluhu té součásti řídícího systému, zabezpečující styk počítače s objekty mimo Enterprice, navlékne na sebe skafandr s miniaturním tryskovým motorem a vydá se vstříc mimozemské síle. Napojen na počítač, kam je rozhodnut hlasem přenášet vše, co uvidí a ucítí, proletí náhle pootevřeným lamelovým uzávěrem.

Přístroje signalizují obsluze na velitelském můstku vnější spojení s počítačem i otevření jednoho z osobních průlezů. Upozorní admirála Kirka, kterému v okamžiku zjištění, že nikde nevidí Spocka, dojde, oč běží. Jedná okamžitě. Skafandrů s tryskovým motorem je na lodi více ...

Spock prolétá uzávěrem. Ohromnou rychlostí se řítí prostorami za ním . Letí nad ohromným modelem jakési planety, jejíž povrch tvoří citlivě osvětlená soustava umělých jednotek /obytných ? průmyslových ? ochranných ?/, najednou je před ním zmenšená cizí galaxie, planety, měsíce, ... a tam leží Aleya, na čele slunce, ... svítí, žhne, žár stoupá, ...oslepuje, pálí ... áááh !

Pootevřeným uzávěrem se vrací bezvládné Spockovo tělo. Kirk, čekající /nebo připravující se Spocka následovat ?/ před Enterprice, přítele zachytí a spěchá s ním do lodi.

Když se Spock probere v lůžkové části McCoyova království, ihned sděluje své poznatky. Tušil jsem to, je to živý organismus. Viděl jsem ho. Zázrak. Živá bytost.

/i mimozeměšťan, který má za sebou skoro celý, tak významný vý-

cvik jako je Kalinahr, se může mýlit .../

Veager a jeho energetické okolí vlétají do atmosféry Země ...

Všichni jsou shromážděni na velitelském můstku : Kirk, Mr. Spock, McCoy, Decker i Aleya ...

Na obrazovkách se něco začíná dít. Počítač vykresluje stávající situaci. Do stacionárních bodů se nad povrch Země usazují dobře, ale nechvalně známé ohnivé koule. Veager útočí !

Řekni Veagerovi, aby útok zastavil. Nemůže přece Zemi zničit !

Uhlíkaté jednotky zamořily Stvořitelovu planetu. Veager chce ke Stvořiteli. Musí tedy učinit jisté kroky.

Admirál Kirk riskuje :

Řekni Veagerovi, ať odvolá své střely. Máme pro něj závažné informace o Stvořiteli !

Debatu na pokraji hádky, co má přijít dříve, zda odvolání střel či sdělení závažných údajů, ukončuje Aleya /na první pohled je poznat, že je řízená na dálku/ rozhodnutím :

Řekněte vše mně, Veager pak udělá, co chcete !

Admirál Kirk ale již nemůže ustoupit :

Mohu to sdělit pouze Veagerovi. Jen a jen jemu ...

Veager prostřednictvím Aleyi souhlasí. Uzávěr se otevírá, Enterprice pomalým letem vstupuje do oblasti za ním. Přístroje registrují působení gravitace; všichni vidí průzorem obraz dalekých světů.

Enterprice přistává na plání, složené z k sobě těsně přiléhajících a různě vysokých válců průměru velké gramofonové desky. Po nich za Aleyou kráčejí Kirk, Spock, McCoy a Decker. Blíží se k velké kopuli. Pod ní, v umělém kráteru, vyloženém hmotou pravidelných tvarů a neznámého původu, stojí Veager.

Rozhodně to není živá bytost. Polokulový radar, pod ním soustava tyčí, řídící centrum, ukryté v pravidelně hranaté schránce, čtyři kovové nohy. Tvary ničím nepozemské, naopak !

To je Veager, říká Aleya a poodstupuje, aby umožnila přístup vyslancům uhlíkatých jednotek, kteří přicházejí Veagerovi říci něco o Stvořiteli.

Ve výši lidských očí je na jedné ze stěn řídící jednotky zlatá destička. A na ní čitelná písmena : V, A, G, E, R.

/tedy to, jak jsem přepsal do psané angličtiny fonetické "vídžr", nebylo přesně podle nápisu; avšak zachovalo to jednak pravidla jazyka a jednak tak trochu - snad - zmátlo úmyslně čtenáře, který film neviděl, a neodhalilo mu předčasně promyšlenou pointu příběhu/

Písmen je ale více, některá mezi uvedenými nejsou čitelná, prach je zanesl mezihvězdnými stopami. Kirk vehementně tabulku čistí. Zbylé písmena vystupují zpod černalé vrstvy : V, O, Y, A, G, E, R, 6 - Voyager 6 !!

Proboha, Voyager 6 byl vyslán zhruba před 300 lety ze Země, aby sbíral informace z nejvzdálenějších koutů sluneční soustavy i mimo ni !

Společnými silami dávají čtyři šokovaní muži dohromady teorii, co se s Voyagerem 6 mohlo stát; Aleya stojí zdánlivě nevšímavě opodál.

Voyager 6 vletěl do černé díry a vynořil se v nějaké vzdálené galaxii. Tam získal inteligenci a při zachování původního poslání neustále sbíral a ukládal informace o svém okolí. No, a potom jako formu jejich předání zvolil osobní setkání se Stvořitelem. Ale lidé, kteří ho zkonstruovali, jsou dávno mrtví.

Kirk se obrací k Aleye:

Veagera stvořili lidé, říká a má samozřejmě pravdu.

Aleya, přenesené Veagerovo vědomí, jeho slova odmítá:

Uhlíkaté jednotky nejsou takové činnosti schopné. Řekněte Veage-

rovi slíbené informace. Veager se chce spojit se Stvořitelem.

Kirka napadá spásná myšlenka. Komunikátorem volá Enterprice. Okamžitě zjistěte všechny dostupné informace o Voyagerovi 6. Poslání, data vzniku, vysílací a dorozumívací kody. Stupeň nejvyšší naléhavosti. Až budete údaje mít, ihned vysílejte.

Ve století dokonalé vesmírné techniky trvá získání žádaných informací velice krátce. V okamžiku vysílání jsou pak všechny komunikátory vyslanců Voyagerova Stvořitele namířeny k příjemci.

Voyager 6 vysílané vlny přijímá, určitě jim rozumí, ale vzhledem ke své existující inteligenci jejich obsah nechce chápat. Ani druhý pokus se nepodaří.

Chci, aby přišel Stvořitel, jinak ...

Čtyři muži, mající v rukou osud Země, se opět radí. Je velmi chytrý. Aby nemusel přijímat naše vysílání, přepálil si spoje od antény. Chce se spojit se Stvořitelem. Jak mu vše vysvětlíme ?

Kamera se v této chvíli soustřeďuje na Deckera a Aleyu. Významné pohledy, plné dorozumění, v Deckerových je více odhodlání, a Aleyiných zase naděje. Než stačí trojice do role dívěk odsouzených astronautů něčemu zabránit, vykročí Decker k Aleye.

Avšak ještě dříve, než jí podá své ruce, aby se spojil s Veagerem, opraví úmyslně přepálené spoje ve Voyagerově přijímací soustavě.

Celý proces spojení Aleyi-Veagera-Voyagera 6 s Deckerem nemohou Kirk, Spock ani McCoy sledovat, neboť kolem dvojice k sobě přivinutých postav se tvoří neustále se zvětšující pole energie, vizuálně se projevující světelnými girlandami namodralých jisker. Trojice stačí tak akorát zavřít za sebou hermetické dveře přestupové komory Enterprice.

Z prstence energetického pole kolem Voyagera 6 vytrysknou všemi směry proudy světelných paprsků, ostrá záře středu obleku připomíná počáteční fáze atomového výbuchu. Několik soustředných kruhů kolem inteligentního jádra mraku je posledním vizuálním vjemem, který po sobě Voyager, spokojený s kontaktem se Stvořitelem, zanechal.

V zemské atmosféře, kde ještě před chvílí obyvatele modré planety znepokojoval nebezpečný Veager, zůstává jen Enterprice.

Na její palubě se právě odehrává poslední scéna filmu. Země byla zachráněna, může se dál rozvíjet vstříc šťastné budoucnosti. A Voyager ? Dostal se na novou kvalitativní úroveň evoluce - spojením s člověkem získal staleté vědomosti, ale i nepokoj duše a vzdor myšlení. Cesta galaxiemi tím pro něj vlastně znovu začíná ...

Z řídícího střediska na Zemi se ptají, jaké má posádka Enterprice ztráty. Admirál Kirk hlásí nejprve : 2 mrtví, potom se však opraví a přikáže odeslat hlášení ve znění : 2 pohřešování, Aleye a Decker.

A na dotaz navigátora /Kam poletíme ?/ odpoví : Kupředu !

Ve světle ozřejmělé pointy by se možná hodilo vyslovit názor, který trochu poopraví tvrzení ze začátku vyprávění. Na úplnou likvidaci flotily mimozemských lodí a později i stanice stálé kontroly se můžeme dívat také jako na prostředek získávání dalších informací, přesně podle zakódovaného postupu. Živé bytosti , nalézající se uvnitř "zničených" objektů pak dále existují - ve stejné formě jako Aleya či Decker. Jaké řešení si vyberete, záleží na tom, jak se díváte na možné zneužití nebo vymknutí se zpod kontroly člověkem vyvinuté techniky.

Standa Čermák

Star Trek II.



Jan Pavlík

Originální název : Star Trek II.
The Wrath of Khan
Země vzniku : USA, 1982
Kamera : Gayne Rescher
Scénář : Jack B. Sowards
Hudba : James Horner
Speciální efekty : Edward A. Ayer, Martin Becker,
Gary Purcell, Harry Steward
Režie : Nicholas Meyer
Hrají : William Shattner, Leonard Nimoy, Merritt Butrick,
DeForest Kelley aj.

Druhý ze série celovečerních filmů o posádce lodi Enterprise ze slavného televizního seriálu nenavazuje příliš organicky na první. Je rovněž mnohem horší kvality a pro člověka nezasvěceného (a někdy i zasvěceného) je jeho děj poměrně těžko pochopitelný. Těsnější souvislost má "Khanův hněv" s jednou z původních 79 epizod TV seriálu - jmenovala se "Spící tygr". V této epizodě nalezla posádka Enterprise archaickou kosmickou loď z 21. století s hibernovanou posádkou. Po jejím oživení se postupně ukázalo, že její vůdce, Khan Singh, je mutant s nadprůměrnými schopnostmi, který se kdysi pokusil zmocnit se vlády na Zemi - avšak musel se svými druhy uprchnout. Za pomoci jedné členky posádky Enterprise se mu nyní málem podařilo zbavit kapitána Kirka vedení a zmocnit se lodi, ale jeho plán se povedlo překazit. Nakonec byl i se svými lidmi vyhoštěn na jednu z planet Federace, která byla průběžně kontrolována.

Ačkoliv se na konci prvního celovečerního filmu zdá, že kapitán Kirk (nyní již vlastně admirál) ocenil velení posluš-nost, ve druhém díle vystupuje opět ve své funkci v úloze cvičitele nových kapitánů pomocí simulovaných havarijních situací. Neocenitelnou oporou je mu nepominutelný Mr. Spock i ostatní členové posádky. Nejnadějnější adeptkou kursu se jeví mladá míšenka Saavik, která má tak jako Spock rovněž krev Vulkananů, avšak její druhý rodič (jehož nezná) byl příslušníkem jednoho z nejmocnějších soupeřů Země - Romulanského impéria. Díky svým schopnostem se dostává na praxi na jednoměsíční zkušební let Enterprise, konaný jednou za rok; je to jediné vytržení z nudy pro admirála Kirka.

Stará posádka ale není kompletní : bývalý navigátor Pavel Chekov byl převelen na vesmírnou loď Reliant, která se právě blíží k neidentifikované planetě. Když se spolu s kapitánem Ter-

relem přenese dematerializačním paprskem na její povrch, nalezne stopy osídlení - a záhy s úděsem zjistí, že je to planeta, na níž kdysi vysadili Khana Singha a kterou pro zmizení jejího měsíce včas nepoznal. Na útěk je ale již pozdě - Khan Singh se zbytkem svých druhů oba muže zajme a zneškodní : hrůzným způsobem z nich udělá své věrné sluhy - pomocí malých místních rakovitých živočichů, kteří se dostanou uchem až k mozku a umožní hypnotizování člověka až na poslušného "živého robota". S pomocí zajatců se Khan záhy zmocní i jejich lodi, což ohrozí bezpečí celé Galaxie.

Khan se totiž dozví o supertajném projektu Genesis a rozhodne se ho ukořistit, aby se mohl náležitě pomstít Kirkovi, jak o tom snil celá léta ve vyhnanství. Doletí na stanici, kde pracují výzkumníci pod vedením dr. Carol Marcusové a jejího syna Davida (David je syn také kapitána Kirka, ale neví o tom). Khan a jeho pomocníci celé osazenstvo stanice až na oba Marcusovy bestiálně vybijí; Carol se naštěstí podaří zavolat na pomoc svého bývalého přítele - Jamese Kirka ...

Enterprise volání zachytí a neprodleně se vydá k místu dramatu. Díky speciálnímu oprávnění se admirál Kirk dozví pravdu o podstatě projektu Genesis : jeho principem je umožnit jakoukoliv přeměnu hmoty, což má být v praxi vyzkoušeno přeměnou určitého množství mezihvězdného prachu na celé slunce a planetu obdařenou životem. Projekt však může sloužit i jako zbraň, jejíž použití by mělo nedozírné následky.

Když se Kirk přiblíží ke stanici, je ze zálohy Khanem napaden - podaří se mu však útok odvrátit. Spolu s poručicí Saavik se teleportuje na stanici, kde nalezne mrtvou posádku a setká se zde s Chekovem a Terrelem. Ti se chovají naoko přátelsky jako bývalí zajatci, ve skutečnosti však pod vlivem hypnozy všechny odzbrojí a umožní Khanovi, aby torpédo s programem Genesis teleportoval na svou loď. Kirkovi se následně podaří vyléčit Chekova a zbavit ho oněch "raků".

Kirk i se svými přáteli se automatickým transportním zařízením přenese na dutý asteroid, v jehož nitru zkoušejí oba Marcusovi laboratorně podmínky projektu. Setká se s Carol a ta mu prozradí, že David je jeho syn; David však k otci cítí nechuť a nedůvěru.

Když se Kirk spojí se Spockem a přenese se s ostatními zpět na Enterprise, nastává rozhodující střetnutí; v boji je jeden z atomových motorů lodi poškozen a zdá se, že Enterprise neunikne naprogramovanému torpédu Genesis, které na ně umírající Khan po porážce v boji vystřelí. Aby zachránil loď a posádku, rozhodne se Mr. Spock obětovat svůj život a motor přes zhoubnou radiaci opravit. Doktor McCoy - jeho věčný oponent v diskuzích, se mu v tom snaží zabránit, Spock ho však zvláštním stlačením krčního nervu uspí a vnikne do strojovny. Jeho záměr se podaří a loď v posledním okamžiku unikne před torpédem do hyperprostoru. Mr. Spock ale před očima zoufalého admirála Kirka, který byl jeho celoživotním přítelem, za skleněnou stěnou dveří reaktorovny umírá ...

Mr. Spock je mrtev ... celá posádka Enterprise ho bude navždy postrádat...

Vedle Kirka se zdá postižen nejvíc Spockův věčný oponent dr. McCoy, který začíná podivně "mluvit z cesty" a chovat se



jako jeho zemřelý přítel ...

Kirk, kterého tragické události sblížily se synem Davidem, nechá Spockovo mrtvé tělo vystřelit do kosmu, neboť Spock si nepřál, aby ho převezli zpět na rodnou planetu Vulkan. Poručice Saavik však tajně naprogramuje let rakve tak, aby dopadla na právě vzniklou planetu, která byla stvořena výbuchem torpéda Genesis.

Enterprise odlétá zpět k Zemi ...

Jak budou osudy hrdinů seriálu filmů pokračovat ? Lze si vůbec představit další dobrodružství Enterprise a její posádky bez Mr. Spocka ? O tom vypráví třetí díl filmové série s překvapujícím názvem "Pátrání po Spockovi".

(podle knižního zpracování filmu "Star Trek II : The Wrath of Khan", Pocket Books, London 1985)





Star Trek III.



Originální název : Star Trek III.
The Search for Mr. Spock
Země vzniku : USA, 1984
Kamera : Charles Correll
Scénář : John Hickridge
Speciální efekty : Rocky Gehr, Thomas R. Homsher, Tony Vandenecker, Peter G. Evangelatos
Režie : Leonard Nimoy
Hrají : William Shattner, Leonard Nimoy, Robin Curtis, James Doohan, DeForest Kelley aj.

Vzhledem k tomu, že autoři přistoupili od druhého dílu filmové verze TV-seriálových dobrodružství posádky lodi Enterprise na formu přímých pokračování, nezbyde mi nic jiného, než před rozehráním osudů postav jednajících ve 3. díle stručně pojednat o těch momentech z dílu 2., které jsou pro rozehru podstatné a bez nichž nedává děj správný smysl.

Ve druhém díle, nazvaném "Khanův hněv" byl nucen admirál Kirk se svou posádkou utkat se s dávným nepřítelem Khanem, který se zmocnil realizačních výstupů a činitelů projektu Genesis. Projekt Genesis byl dílem dr. Marcusové a jejího syna Davida /otcem není nikdo jiný než James J. Kirk/ a spočíval v metodě, jak z mrtvých planet umělým zásahem vykřesat jiskru života.

Khan, rozhodnut Kirka zničit za jakoukoliv cenu, vyslal proti Enterprise torpédo Genesis. Posádce se podařilo sice z místa výbuchu vymanévrovat, ale se značně poškozenou lodí. Z mlhoviny, v níž torpédo vybuchlo, se stala planeta Genesis. Na ní začal rychlým tempem rašit život, v počáteční fázi čistě rostlinný.

Enterprise se z nebezpečí zkázy dostala jen díky hrdinství Mr. Spocka, který s nasazením vlastního života vstoupil do operátorovny atomového reaktoru a vlastnoručně opravil vzniklou poruchu. Jeho organismus - zcela logicky - nevydržel ohromnou radiační zátěž, jíž byl během byť krátké opravy vystaven. Mr. Spock zemřel. Bylo rozhodnuto uzavřít ho do hermetické kovové rakve a poslat na oběžnou dráhu Genesis snít věčný sen. Avšak nová členka posádky, Saavik, Spockova chráněnka, nasměrovala vypuštěnou rakev tak, aby přistála uprostřed bující vegetace na Genesis ...

——→ Vesmírným prostorem letí malá kosmická loď. Na její palubě se nacházejí dva muži, hovořící pozemskou angličtinou a vzbuzující zjevem dojem středověkých pirátů, a jedna bizarně oblečená žena, podle řeči zcela jasná mimozemšťanka.

Náhle se v závěsu za lodí objeví loď druhá. Klingonští válečníci, svou rozpínavou politikou a bezohlednými metodami postrach vesmíru. Používají při útoku vynález znemožňující zneviditelnění svého plavidla, moment překvapení je vždy na jejich straně a přináší jim ohromnou převahu.

Aby žena /neboť ona je velitelkou/ zachránila sebe i své podřízené, nabídne záhadným způsobem získanou kazetu s pro Klingony zajímavou nahrávkou jako protihodnotu za volný odlet.

Přenos kazety z jedné lodi na druhou se uskuteční běžně užívanou paprskovou metodou. Je rychlá, bezpečná, nevyžaduje přechodové komory ani zdlouhavé a náročné manévry spojení lodí. Klingonský velitel si pustí začátek kazety. Uvidí na obrazovce hovořícího admirála Kirka. Postačí mu to, vypne tedy prozatím přehrávání a za účasti spokojeného úsměvu vydá svému pobočníkovi rozkaz z místa setkání odletět.

"Hodně štěstí, pane !" volá žena do mikrofonu komunikačního systému. Jako odpověď vyletí z klingonské lodi ohnivý záblesk laserového výstřelu, který rozmetá slabšího, bezbranného a podvedeného protivníka-spojence na kusy beztvaré hmoty ...

——→ Na palubě Enterprise je pochmurná nálada. Stín smrti Mr. Spocka leží na každém členovi posádky jako těžké, neúnosně těžké závaží. Všichni si plní své letové povinnosti, avšak bez obvyklého elánu, radosti a vzájemných rozptylovacích kontaktů.

Zvlášť těžce nese ztrátu Mr. Spocka admirál Kirk. Ztratil přítele. Ztratil přítele, který mu mnohokrát zachránil život. Ztratil přítele, kterému splatil mnohokrát i on stejnou mincí. Pro muže Kirkova druhu znamená přítel mnoho. Ano, Kirk má syna Davida; ten však vyrůstá v jiných končinách vesmíru. Ano, Kirk znal a zná několik žen; žádná z nich ho však doma nečeká jako zákonná manželka. Ano, Mr. Spock byl s Kirkem stále ...

Důvod k tomu, aby každý na palubě Enterprise byl sentimentálně a nostalgicky naladěný, je i jiný. Eneterprise se vrací po dlouhé době opět na Zemi, do mateřských doků, domů. A vítána je stejně srdečně jako kdykoliv předtím ...

——→ Opět paluba klingonské lodi.

Nejvyšší Klingon pozorně studuje magnetický záznam. Otvírá totiž nové možnosti, jak podpořit rozpínavé a válečnické plány. Téměř bez dechu sleduje kapitán instruktážní kazetu projektu Genesis. Poslání, průběh i konkrétní důsledky. V hlavě mimozemšťana, od lidské odlišující se od přírody znetvořeným vysokým čelem a vystouplým obočím, rodí se myšlenky, přisuzující projektu Genesis nové určení - zbraňový systém.

——→ Enterprise prolétá ohromným hangárem na oběžné dráze Země. Všichni, kdož pracují za velkými okny, ústícími do hangáru, v posvátné úctě před mohutností Enterprise povstávají a sledují celý dlouhý manévr zakotvení.

Úsměvy, výkřiky radosti, nadšení.

I na Enterprise nevzdory nedávné neradostné minulosti vládne nakonec podobná atmosféra...

Admirál Kirk obchází jednotlivá stanoviště na velitelském můstku a sleduje činnost svých podřízených. Právě je u palubní spojařky Uhuru, mající na starosti mj. i paprskový transport.

První dojem ze skoro poplachového blikání jednoho z čidel před Uhuru na pultě - porucha. Přístroje však na opětovné zjišťování stavu předvedou stejnou odezvu. Kirkovi se zdá zpráva, kterou je z toho nutno vyvodit, velice nepravděpodobná : v kajutě Mr. Spocka se objevil pohyb organické hmoty !

Navzdory vymrštěné rakvi z útrob Enterprise, navzdory skálopevné jistotě, že Mr. Spock zemřel, vydává se admirál Kirk do Spockovy kajuty - s nadějí.

Dveře jsou pootevřené.

Uvnitř pološero, ticho, nic nenasvědčuje něčí přítomnosti.

Náhle kužel světla osvětlí ve výklenku postavené křeslo. Současně se ozve hlas :

"Jime, pomoz mi !"

Hlas je Spockův, na křesle však sedí doktor McCoy. Vypadá nemocně. Vztyčí se před Kirkem a prosebně ho chytí za klopy halenky.

"Jime, pomoz mi ! Vrať mne na Vulkan !"

"Vzpamatuj se, doktore ! Vždyť jsme doma. Přiletěli jsme na Zemi. Jsi doma, rozumíš ??" domlouvá zemdlelému McCoyovi Kirk. Ani v nejmenším si nedá do spojitosti Spockovu smrt a doktorovy potíže. Přičítá je dlouhému odloučení svého přítele od mateřské planety.

Ze nějakou dobu však názor změní ...

——→ Smrt Mr. Spocka se ukáže jako ne poslední rána osudu admirálu Kirkovi. I pozemské vesmírné orgány mají nesmírnou radost ze šťastného návratu Enterprise /skoro se zdá, jako kdyby je tragický osud mimozemského člena posádky vůbec nezajímal/, avšak další plány její posádky velice rychle představitel Rady, který Kirka a spol. vítá, vpravuje do příslušně nízké polohy :

" ... Enterprise je stará 20 let. Sloužila dobře, mnohokrát zachránila lidstvo či vás samotné, ale nedá se nic dělat - její opotřebení dosáhlo takového stupně, že se stala neopravovatelnou, tudíž se žádná její generální oprava před další cestou neuvažuje. Z čehož vyplývá, že jste se právě vrátili s Enterprise z její poslední vesmírné cesty ..."

——→ Planeta Genesis vznikla náhodou, nechtěně. Rada Země ji proto prohlásila za oblast karantény.

Toto ustanovení však planetě jako takové nevzalo punc zajímavosti pro všechny vědní obory. Byla k ní proto vyslána speciální expedice, čítající jednu kosmickou loď, aby planetu dostatečně důkladně podrobila všem možným testům a měřením. I kvůli tomu, že projekt Genesis není úplně stoprocentní a každá informace z výsledků a důsledků - byť náhodně vyvolaných - má cenu zlata.

Velitelem expedice je dr. David Marcus, spolutvůrce projektu a syn admirála Kirka. Sekunduje mu Saavik, rodačka Mr. Spocka. Vzhledem k dalším událostem není výčet zbytku posádky /a ani jméno expediční lodě/ nutný a podstatný.

——→ Uplyne nějaký čas; možná den, třeba týden, klidně ale i měsíc.

V pozemském příbytku admirála Kirka se právě koná sešlost posádky lodi Enterprise. Chybí samozřejmě Mr. Spock a také McCoy, který se podrobuje ústavnímu léčení, neboť jeho stav se pobytem

na Zemi nezlepšuje. A absence těchto dvou organických článků řetězu příhod, zážitků a dobrodružství kazí snahu na party zúčastněných zapomenout na zlé a vzpomínat jen na úsměvné a šťastně skončené prožitky.

Ton zabezpečovacího zařízení u vchodu signalizuje příchod dalšího návštěvníka.

Kirk nadšeně roztáhne ruce a chystá se příchozího srdečně uvítat /jako kdyby nevěděl - anebo nechtěl vědět, že všichni už jsou přítomni/. Dveře se otevřou, za nimi stojí muž Kirkovi zcela neznámé tváře. Snad nějaké ty rysy - a počkejte, ano, špičaté uši ..., ...; jako měl Mr. Spock ...

"Jsem Sarek z planety Vulkan. Spockův otec. Rád bych s vámi, admirále Kirku, hovořil. Ovšem o samotě," obrací se ze závoří, avšak nesmlouvavě, k ostatním.

Zvyk je železná košile. Neptat se a poslouchat - to bylo a je krédo všech členů posádky. Stačí pohled na admirála, zda on souhlasí, pak jen tiše vyklidit místnost. Neptat se a poslouchat.

"Přišel jsem za vámi kvůli svému synovi. Vím, fyzicky zemřel, ale já pevně věřím, že existuje ještě možnost, jak ho vrátit do našeho světa ..."

Kirk nechápavě poslouchá. Nechápavě, přesto klidně a vnímavě. Naučil se za léta služby kosmickému výzkumu nic předem nepovažovat za nemožné a nesmyslné.

"Byl jste jeho přítel. Nejlepší přítel. Prosím vás, vzpomeňte si na sebemenší maličkosti a náznaky. Určitě u vás nechal nějaký vzkaz."

Sarek hovoří a hovoří. Kirk poslouchá a přemýšlí.

Sarek hovoří a přibližuje se ke Kirkovi. Kirk poslouchá, přemýšlí a stojí na místě.

Sarek najednou uchopí Kirka "pod krkem". Musí přece vyzkoušet, zda Spock nezanechal vzkaz v Kirkovi samotném, takový vzkaz, o němž by admirál neměl ani ponětí.

Snahy mimozemšťana Sareka jsou ale marné. Není v silách admirála Kirka podat potřebné informace ... nejsou u něj uloženy ...

"Bylo by dobré, kdybychom mohli zanalyzovat poslední okamžiky Spockova života. Co se dělo na lodi, co přesně syn dělal, s kým hovořil, jak jednal ..."

Není nic jednoduššího, v archívech se nalézají videozáznamy z posledního letu Enterprise. Stačí tam jen dojít, usednout a pozorně sledovat.

Před očima neobvykle pozorných vesmírem protřelých mužů /jednoho pozemského a druhého mimozemského/ se odvíjí události, které zapříčinily záchranu lodi Enterprise a její posádky - ale i smrt Mr. Spocka.: Spock je v reaktorovně, od ostatních prostor oddělené průhlednými skleněnými dveřmi. Holýma rukama zabraňuje výbuchu, radiace oslabuje jeho organismus, Spock umírá, aniž mu někdo mohl pomoci, aniž se ho někdo dotkl, aniž se on mohl někoho dotknout.

Sarek pohledem Kirkovi naznačí, že se musí záznam spustit z chvil ještě před samotnými záchranářskými pracemi. A má pravdu : Spock hovoří s McCoyem. Doktor zakazuje mimozemšťanovi jakoukoliv vlastní iniciativu, neboť ví, že by skončila smrtí. Spock uchopí jednou rukou McCoye na krku v místech, kde je tepna, a silněji stiskne. "Je mi líto, doktore," řekne a pomalu spustí McCoyovo bezvládné tělo na podlahu chodby. Pak se skloní k jeho uchu - vypadá to, jako kdyby doktorovi šeptal nějakou tajnou a přísně důvěrnou zprávu.

Sarekovi se rozzáří oči :
"To je ono ! Spock ukryl svou duši do těla doktora McCoye. Spockovo tělo je mrtvé, bez duše. Avšak ta nezemřela a žije v těle jiném. Musíme přivézt Spockovo tělo a duši na Vulkan a tam mého syna oživit. Pomůžete mi, admirále ?"

→ Planeta Genesis je už na dohled pouhým okem. David pozorně sleduje obrazovky na pultě před Saavik, která obratně dává pokyny přístrojům, aby změřily, vyhodnotily a předvedly. Co ? Oblastí zájmu jsou parametry života planety. Tlak v atmosféře na různých místech, vlhkost, teplota povrchu. Snaha zjistit, zda bující vegetace je jediným příznakem života na planetě.

Právě teplota povrchu pomůže odhalit anomálii v pokryvu planety. Výrazná teplotní odlišnost nevelkého předmětu okamžitě upoutá Davidovu pozornost. Podrobnější zkoumání místa uprostřed vlhkého lesa dovolí rozeznat další detaily : anorganická hmota, tvrdý kov, předmět umělého původu - upřesnují se postupně poznatky.

Saavik tuší, co nalezli.

→ Kirk samozřejmě vůbec neváhá Sarekovi - a následně hlavně Spockovi - pomoci. Záhy však pozná, že to nebude vůbec jednoduché. Předně : ač admirálův dobrý přítel, představitel Rady nechce slyšet ani slovo o tom, že by Enterprise ještě někdy někam letěla. Byla vyřazena z provozu a ani tak pádný důvod, jakým záchrana života Mr. Spocka bezesporu je, nemůže tuto skutečnost změnit. A pak : doktora McCoye propustili do domácího léčení, neboť se neobjevovaly tendence zhoršování zdravotního stavu. Je ovšem nutné zdůraznit, že totéž platí o příznacích zlepšení. Nikdo nemá /nyní již kromě Kirka a Sareka/ ponětí, co je skutečnou příčinou dosti zvláštního šílenství dlouholetého člena posádky lodi Enterprise. Celou věc zkomplikuje to, že si McCoy pustí v jednom baru na špacír ústa a začne nějakému neznámému muži vykládat podrobnosti o poslední cestě Enterprise, pochopitelně ve spojení s projektem Genesis. Z muže se vyklube tajný agent a McCoy putuje do izolace, neboť vyšší kruhy nemají zájem na vyzrazení nepříjemných - a proto přísně tajných - skutečností.

Kirkovi nezbyde nic jiného, než se uchýlit k nezákonnému jednání - avšak nezákonnému ve jménu života a tudíž odpustitelnému.

Využije výhodného postavení Uhuru, členky posádky Enterprise, která díky zařazení a funkci, jež na lodi vykonávala, pracuje nyní v centrálním transportním středisku, a nechá se se všemi věrnými přemístit na palubu Enterprise. Samozřejmě že ve skupině je i dr. McCoy, kterého Kirk spolu se Scottym osvobodili za použití jen toho nejnutnějšího násilí z izolace.

Loď Enterprise odstartuje z doku bez povolení. Zřejmě poprvé ji doprovází na cestu do vesmíru nadávky, vztek a nespokojenost přihlížejících. Patrně poprvé - ale určitě naposledy. Enterprise totiž startuje na svůj poslední let ...

→ Opravdu, způsob přemisťování osob prostorem pomocí energetického přenosu hmoty paprsky je velice efektivní. David a Saavik se v mžiku po zapojení příslušného zařízení ocitnou na povrchu planety /kde ani nemusí být protipól tohoto zařízení/, aniž by museli složitě přistávat s nějakým modulem. Loď si klidně zůsta-

ne na oběžné dráze, počká si na výsledky průzkumu, přičemž své vyslance přijme stejně tak, jak je na cestu vypravila.

David se Saavik se zhmotní v blízkosti místa, kde leží rakev s Mr. Spockem. Jejich kroky k ní neomylně směřují.

Už je na dohled. Kolem ní se pohybují odporní růžoví živočichové, působící dojmem červů, kteří se chtějí dostat za potravou. Vida, na Genesis probíhá vývoj života velice rychle, tihle červi už asi v téhle chvíli nebudou jeho nejvyšší formou.

Chce nechce, musí David do chumlu červů šlápnout. Jenom tak totiž může dosáhnout na rakev a otevřít ji.

Je prázdná.

Na dně leží pouze pohřební rubáš, který Spockovi podle tradice a zvyků planety Vulkan oblékli na nejdelší cestu. Saavik jej bezpečně pozná. Kam ale zmizel Spock ? Kdo mohl ukrást jeho mrtvolu ? Jsou zde lidé ? Či jiné vysoce vyvinuté a inteligentní formy života ?

Odpověď na sebe nedá dlouho čekat. Rakev s Mr. Spockem přistála na planetě těsně po jejím vzniku, tedy v době, kdy nebyl zdaleka ukončen celý proces projektu Genesis. Probíhající konjunktura života zasáhla i mrtvý organismus pohřbeného mimozemšťana a vyzvala jeho buňky k životu. Narodil se nový Spock. Nový nejen věkem a vzrůstem. Nemá totiž duši. Nepřemýšlí, nemluví, téměř nereaguje. Pouze stárne spolu s planetou. Teď vypadá jako desetiletý chlapec. A právě v takovémhle stavu jej David a Saavik naleznou ...

Nedají na sebe čekat ani další události na planetě Genesis. Klingoni dorazili do její blízkosti. Za opětného použití manévru se zneviditelněním své kosmické lodě se dostanou na dostřel v klidu a míru na oběžné dráze usazeného pozemského vesmírného plavidla a jedinou "ranou" laserového děla jej rozmetají. Načež se sám velitel Klingonů s doprovodem nechá paprsky přenést na povrch planety, aby od spolutvůrce projektu dostal potřebné informace. Jediní tři inteligentní obyvatelé planety, David, Saavik a neuvěřitelně rychle stárnoucí, nyní již patnáctiletý, Spock, se stanou jeho zajatci ...

——→ Do míst vesmíru, kde před nedávnem vznikla planeta Genesis, se blíží i kosmická loď Enterprise.

Také na ni zaútočí Klingoni, také její posádku se pokusí přelstít tím, že ač útočí zepředu a tudíž zdánlivě nezbaběle, nejsou vidět. Trochu ovšem sám nejvyšší Klingon svého soupeře, admirála Kirka, podcenil. Kirk za vydatné pomoci svých podřízených manévr nepřítele odhalí a v poslední chvíli uvede do činnosti ochranné pole. Účinek výstřelu z laseru není proto tak rozsáhlý, aby Enterprise zničil. Jen se trošku zajiskří, zakouří, nárez posádka sice neustojí, ale zareagovat protiúderem stačí. Také se trefí. Se stejným výsledkem.

Proti sobě teď stojí dvě kosmická plavidla. Z přímého střetu by ani jedna nevyšla vítězně, přímý střet by znamenal pro obě posádky zkázu. Vypadá to na remízu, vyčkávací taktika by pak měla přinést vavříny té, která bude mít více trpělivosti a pevnější nervy. Až sem se může zdát, že navrch získá Kirk company.

Není tomu tak.

Klingon má v rukou červené eso. Tři rukojmí na planetě Genesis. Hlídá je tam jeden ke všemu odhodlaný zabiják. Kromě

jiného s velkým nožem v ruce. "Když se, Kirku, nevzdáš a nepřenecháš mi svou loď, zahynou. A ty potom s nimi." Klingonovi nestačí vyhlídka na získání zbraně nesmírné působnosti; chce mít i nejlepší loď daleko široko se nalézající. S ní ukáže všem, že zvládne víc, než si kdo kdy byl schopen představit.

Kirk se tak dozví, že jedním z ohrožených na životě je jeho syn David. Přemýšlí, váhá. Je mu dražší loď nebo život syna a přítele ? Není to lehké rozhodování.

Klingon dá admirálovi šedesát sekund na rozmyšlenou. Nedostane včas odpověď. Narozdíl od běžných vyděračů dokáže tento bezohledný mimozemšťan, že myslí své výhrůžky vážně. Pomocí vysílačky poručí svému podřízenému na planetě, aby jednoho rukojmího usmrtil. Výběr ponechá na něm.

David, Saavik a Spock /opět o něco starší/ stojí vedle sebe. Za jejich zády pomalu přechází budoucí vrah. V ruce dýku.

Čepel za chvíli vbodne jednomu ze trojice do zad.

Zatím ani on neví komu.

Zastaví se.

Už si záda vybral.

Nápřah.

Bodnutí.

Výkřik.

"Davide !"

Dýmyslně a úmyslně propojeným dorozumívacím systémem zaslechne Saaviččin výkřik, vytryskuvší na rozloučenou s milovanou osobou, i Kirk. Kdyby umírala Saavik, křičel by David ...

Nával vzteku a lítosti na moment zatemní Kirkovi myšlení. Chce skoncovat s hnusným bídákem. Naštěstí si však uvědomí, že by tím nic nevyřešil. Nikdo by nepřežil. Takhle espoň ... ne on, o něj nejde ... ale Spock ...

"Dobrá, do pěti minut vyklidíme Enterprise. Za pět minut budeme připraveni k transportu na Genesis."

Z hlasu Kirka vymizel vztek a smutek. Zní v něm jen odhodlání. Rozhodl se zachránit lidské životy, jako protihodnotu obětuje Enterprise. Je to těžké rozhodnutí, ale není zbytí. Klingonské jednotky jsou dávným a nebezpečným soupeřem, jinak než lstí jim není možno uniknout. A Enterprise stejně již dosloužila...

Pět minut bohatě stačí k tomu, aby byl uveden do činnosti destrukční systém lodi. Je k tomu potřeba tří klíčů, které mají u sebe tři různí členové posádky : Kirk, Scotty a první navigátor. Jeden po druhém zasunuje svůj klíč do příslušného otvoru, otáčí jím a vyťukává na klávesnici heslo. V očích má každý z nich skoro prázdno. Nesmějí zaváhat, protože sebemenší zakolísání by mohlo někoho z nich zdržet, odradit. Není čas. Není jiná možnost.

Hotovo.

"Připraveni. Můžeme se transportovat," oznamuje Kirk na klingonskou loď, když se postavili pod transportní válce. Velitel Klingonů dává pokyn zapojit zařízení. Během zlomku sekundy se Kirk s celou posádkou - s dr. McCoyem - ocitne na Genesis.

Nad nimi, na oběžné dráze, umírá Enterprise. Zatím se to projevuje jen blikáním výstražných světel na panelu řízení. A pod transportními válci se nyní zhmotňují klingonští uchvatitelé, výsadek, který má prozkoumat loď a připravit ji pro nekalé plány ...

Bezpečnou půdu pod nohama posádka na mladé planetě nenalezne. Projekt Genesis nebyl zcela dotažen do konce, navíc vznik planety Genesis byl natolik atypický a rychlý, že nevedl k vytvoření stabilního objektu. Začíná proces regrese, vegetace umírá, z nitra planety se ozývají zvukové efekty sopečné činnosti, jejíž otřesy jsou čím dál tím silnější.

S namířenými laserovými puškami procházejí klingonští vojáci opuštěnými chodbami Enterprise. Vcházejí na velitelské stanoviště. Signalizaci blížícího se výbuchu nelze přehlédnout. Avšak proti jeho uskutečnění není možno udělat zhola nic. Nejvyššího Klingona udeří z reproduktoru předsmrtný výkřik velitele hlídky. Zvuk exploze následuje bezprostředně po něm ...

Enterprise přestala existovat. Dolétala.

Zemřela legenda.

Stárnoucí Kr. Spock, nyní dvacetiletý, umírá spolu s planetou. Je s ní příliš spjatý, závislost smrti je stejně strmá jako v případě křivky znovuzrození. Spock upadne na zem, zkroucené tělo se zmítá v křečích. Z hrdla vyráží nesrozumitelné skřeky. Saavik se snaží pomoci mu, ale klingonský voják nedovolí přiblížit se k trpícímu.

Na scéně se objevuje Kirk. Zneškodní stráž, skloní se nejdříve nad Spockem, pak pietně poklekne u mrtvého syna.

Rozzuřen letí admirála Kirka objevuje se na povrchu planety i nejvyšší Klingon. Má jakous takous převahu, danou hlavně spojením se svou lodí a tím pádem možností dát příkaz k energetické portaci. Zkusí převahu použít k získání podrobných informací o projektu Genesis.

Kirk se jen tak nedá. Spock potřebuje okamžitou pomoc, jíž je zřejmě jen a jen neprodlený odsun z planety. Admirál je tedy ochoten poskytnout informace, ale až tehdy, když budou všichni jeho druhové z dosahu sil umírající planety.

Klingon dá příkaz.

Zůstanou na Genesis sami dva.

Pak se to semele všechno strašně rychle. Pokud doposud zvukové efekty převládaly nad samotnými otřesy, situace se radikálně mění a dochází k ohromným sesuvům půdy a zlomům, Richterova stupnice by určitě na ohodnocení sílícího zemětřesení nestačila.

Nebezpečí stran planety se zřejmě zdá oběma protivníkům malé, pustí se proto do osobního souboje - na život a na smrt. Perou se urputně a nemilosrdně. Avšak na straně Kirka stojí všudypřítomné dobro, vidomé spravedlnost i štědré štěstí. Klingon padá do propasti, jíž uzavírá kotel žhavé lávy.

Video cvaklo. Kazeta dohrála. Uprostřed napínavých dobrodružství. Ještě že byl přítomen Honza Pavlík /celou dobu promítání pečlivě převáděl anglickou verzi do formy srozumitelného českého synchronního překladu/, znalec Star Trek-ové filmové série z knih, podle filmu napsaných. Pohotově konec dovyprávěl. Shrnuji :

——→ Kirkovi se podaří vysílačkou oklamat obsluhu přemisťovacího zařízení a octne se na palubě klingonské lodi. Ujme se jejího řízení zlikvidováním zbytku posádky a naměří si to na planetu

Vulkan, aby tamní mágové dostali duši z McCoye zpátky do Spocka.
Na Vulkanu se posádka zničené lodi Enterprise šťastně setká s Uhuru, která byla nucena uprchnout ze Země před postihem za pomoc při únosu Enterprise. Stejně šťastně pak proběhne i zákrok na záchranu Spocka, při němž ztracenou identitu získá zpět i doktor McCoy.
Všichni z Enterprise zůstávají na Vulkanu. Čtvrtý díl může začít...

Při hodnocení filmu mám v jednom usnadněnou roli. Už vím, že byl natočen 4. díl, vím také, že naprosto přímo navazuje na "Pátrání po Spockovi". Nemusím tedy vyčítat autorům, že příběh vlastně neuzavřeli, že nechali Kirka a spol. bez dalších výhledů na budoucnost /ve 4. díle jim totiž údajně postaví novou Enterprise - no, zcela logicky vzato, nemohlo se stát nic jiného/, že je nevrátili na Zemi.

O to více mě hryzají některé maličkosti, které mi na 3. díle vadily. Tak např. existence obrazových záznamů všeho, co se na Enterprise šustlo. Z různých důvodů /ekonomických, objemových, kapacitních, .../ považuji tuto pasáž filmu za berličku autorů, jak vysvětlit, kam se ztratila Spockova duše. A to i přesto, že scéna, kterou Kirk a Sarek na obrazovce v archivu sledují, opravdu ve 2. díle byla /a možná že i právě proto/. Dále : někdo musel klingonským pirátům dát prvotní informace o projektu Genesis. A tak se na scéně objevuje neznámá kosmická loď s neznámou tříčlennou posádkou, jež bůhvíjak získala kazetu s důležitou nahrávkou ... další berlička. A do třetice : že autoři nechali přežít Spockovu duši /či chce-li někdo - vědomí/ v jiném těle, to mi nevadí. Ale že nedovolili Kirkovi poznat ve Spockově kajutě /ani později/, když hovořil se změněným McCoyem, mimozemšťanův hlas, to mi vadí. Protože když jsem ho poznal já, který zná Spocka ze dvou tří filmů a dvou TV dílů, jak to, že ho nepoznal admirál, jenž se Spockem procestoval tisíce světelných let ??!!

No ,nic. Druhý díl byl mnohokrát horší než celkem slušný první. Třetí zase dostkrát lepší než hrůzný druhý. Klesne čtvrtý pod laťku třetího či snad druhého nebo přeskočí s rezervou hranici nastavenou prvním ?

Snad uvidíme !

Standa Čermák

Star Trek IV.



Originální název : Star Trek IV.
The Voyage Home
Země vzniku : USA, 1986
Kamera : Don Peterman
Scénář : Steve Meerson, Peter Krikes,
Harve Bennett, Nicholas Meyer
Hudba : Leonard Rosenman
Speciální efekty : Industrial Light and Magic
Režie : Leonard Nimoy
Hrají : Leonard Nimoy, William Shatner, DeForest Kelley,
James Doohan, George Takei, Walter Koenig, Nichelle
Nichols, Jane Wyatt, Catherine Hicks aj.

Na začátku čtvrtého filmového dobrodružství posádky lodi Enterprise uctí tvůrce "startreku" Gene Roddenberry památku osmi kosmonautů : "Tento film je věnován ženám a mužům z raketoplánu Challenger, jejichž památka sahá do 23. století - i dále ..."

Co potom začne, je - s velkou jistotou řečeno - nejlepší příběh posádky lodi Enterprise; navíc příběh aktuálně ekologicky zaměřený a plný humoru k tomu.

Kirk, McCoy, Sulu, Chekov a spol. jsou stále nuceni být na planetě Vulkan. Zavalitý Scotty je zaměstnán opravou porouchané klingonské lodě, s níž na konci třetího dílu hrdinové nouzově přistáli na Vulkanu. Oprava se zdaří, může se startovat. Kirk, Spock a ostatní nastoupí cestu k vytouženému domovu.

Ale na modré planetě je zatím peklo, neboť Věc z vesmíru křižuje oběžnou dráhu. Pomocí silového pole netušené síly odejímá záhadné nebeské těleso Zemi mořskou vodu i energii všeho druhu. Obloha se zatemnuje, živly zuří, oceány stoupají. Nad osudem Země visí Damoklův meč. Je nejvyšší čas, aby se ohlásil admirál Kirk ...

Když se Kirk o událostech na Zemi dozví, obdrží kupodivu rozkaz mateřské planetě se vyhnout. Vzedme se v něm ale hrdost notorického nevykonavatele příkazů ...

Dostane se do blízkosti Země a z bezpečné vzdálenosti pozoruje a posuzuje konání mimozemské sondy. Ta vysílá zpěv velryb. Očividně čeká na odpověď obrovských savců, ale protože tito na Zemi 23. století jsou na seznamu dávno vyhynulých zvířat, sdělává komunikace jednostrannou. Avšak posedlá nemohou čekat, až cizincům dojde trpělivost. Snaží se vypátrat tak rychle, jak je jen možné, živé velryby, aby ty mohly odpovědět na volání z vesmíru. Nalézají je ovšem pouze v minulosti. Krátce řečeno, je příležitost (a nutnost), aby se Kirkova posádka vydala na cestu proti toku času, do doby, kdy na Zemi ještě žily velryby.

Není to ovšem všechno tak jednoduché. Neboť Země 20. století, jak Kirk vtloukal do hlavy svým věrným, představovala "extrémně primitivní a paranoidní kulturu". Lidstvo tehdy svou planetu přecpalo ničivými zbraněmi a vojenskými systémy, nalezlo snadno největší zálibu v ničení svého životního prostředí.

Země před nimi.

"Vzhledem k vysoké koncentraci škodlivých látek v ovzduší musíme se nacházet v osmdesátých letech 20. století", konstatuje lakonicky Spock po pohledu na číselníky panelu před ním.

Opravdu - jsou v San Franciscu 1986.

Čas kvapí.

Náhoda chce, že se ve městě nachází oceánografický ústav, v němž se v bazénu pod širým nebem coby turistická atrakce prohánějí dvě - hledané - velryby. Cíl přímo před očima.

Sulu obstará helikoptéru.

McCoy a Scotty narychlo postaví ohromnou vanu z plexiskla, v níž mají být velryby transportovány časem.

Zvláštní pozornost, kterou Kirk a Spock věnují oběma živočichům, vzbudí stejně zvláštní pozornost atraktivní mořské biložky Gillian. Admirál Kirk si ji svým šarmem "otočí kolem prstu". Gillian, zapálená ochránkyně zvířat, se přidá na Kirkovu stranu.

Avšak když příští ráno má akce s převozem velryb začít, je nádrž prázdná. Přes noc byla zvířata osvobozena. Plavou nyní na otevřeném moři jako téměř jisté oběť velrybářů. Harpunáři je již mají dokonce na mušce.

Z ticha vesmírné frakce ochránců přírody Greenpeace "zablokují" piloti lodi Enterprise chystanou poslední ránu ...

Je na řadě Scotty. Teleportuje zachráněné velryby na palubu velrybáře pronásledujícího škuneru - a vytvoří tak světový rekord ve vzpírání.

A zpět do 23. století, kde to vypadá velice pochmurně !

Kirk pilotuje kosmickou loď přímo k Zemi. Po riskantním přistávacím manévru pod Golden Gate Bridge klesne loď do zpěněných vln přílivu. Kirk pustí velryby. Zvířata zazpívají svou písen.

Pomůže to zastavit blížící se zkázu Země ?

Odletí taluplná sonda, jakmile obdrží velrybí odpověď ?

A co zbyde z plamenné lásky Kirka a Gillian ?

Odborný tisk vyslovoval po premiéře dalšího pokračování příběhů o Star Treku, legendě SF, s výsledkem na plátně obecnou spokojenost : "... excelentní přínos do startrekské série filmů, cesta časem uspokojí mnoho fanů a získá spoustu dalších ...", "... nejnapínavější a nejzábavnější cesta posádky Enterprise ...", "... po vlažném začátku získává Star Trek IV. rychle pevnou půdu pod nohama ...".

Co na to říci po přečtení německé recenze, ze které jsou mnohé věci nejasné, především působení tajuplné mimozemské sondy ? Že se snad se 4. dílem setkáme alespoň na obrazovkách videa a že tento film napraví ztracenou reputaci dílů, následujících po výborném prvním filmovém Star Treku.

Podle časopisu Cinema
zpracoval Standa Čermák.

OCHRANNÝ ŠTÍT ENTERPRISE SE PORUCHÁM. SPOCK SE POKOUŠÍ OBSTRANIT ČASU. POMOCÍ DEFLEKTORU SE MU PODAŘÍ ZNEVIDITELNIT [illegible] S V TĚMNOŘÍLÝ [illegible]. AVŠAK [illegible] ZASE [illegible] ZPŮSOBÍ VY- [illegible] DEFLEKTORU!

ENTERPRISE SE OPĚT STANE ZNEVIDITELNOU. A BEZBRANNOU - BEZ OCHRANNÉHO ŠTÍTU. ODEVZDÁNOU OTOČNÝM VÍROM.

VELITELI! PRONÁSLEDOVAČ SE OPĚT ZNEVIDITELNIL. MUSÍME HNED ZAČÍT STŘÍLET!

[illegible] ODLÉTÁME [illegible] OKAMŽITĚ!

NA ENTERPRISE ...

KAPITÁNE, JSME BEZBRANNÍ! DEFLEKTOR NEKTEČÍME TAK RYCHLE OBNOVIT. O OCHRANNÝ ŠTÍT SPOLÉHAT NEMŮŽEME.

TEĎ UŽ, MR. SPOCKU, NEMŮŽEME COUVNOUT. MUSÍME BOJOVAT DÁL. JINÉ VÝCHODISKO NEVIDÍM!

DOBŘE, KAPITÁNE!

[illegible] LODI...

NECHCI VYVOLAT HVĚZDNOU VÁLKU. TO BY BYL KONEC VŠECH ŽIVÝCH BYTOSTÍ VE VESMÍRU. OPAKUJI! POKRAČUJEME V NAŠÍ CESTĚ!

A VOLÁM' DOS JINÝM LETADLŮM NEVYSÍLEJTE. TO JE [illegible] ROZKAZ!

Z ENTERPRISE VYLETÍ' LÁSEROVÝ PAPRSEK...

VELITELI! VY ZNÍTE NIC! ALE PŘESTO JSME TAK OSTŘELOVÁNI!

CO DĚLAT?! BUDEME OPĚTOVAT PALBU!

ZBÝVÁ SE DNÁD ZNÍME, NE?!!

POKUD SE NÁM NEPODAŘÍ UNIKNOUT, VYDAL JSTE ROZKAZ PODAT

PŘÍŠTĚ : ZÁSAH ENTERPRISE

Pat Mallet

LGM



















Star Trek III.	USA	1984	1

Režie: Leonard Nimoy

Scénář: Harve Bennett

Kamera: Charles Correll

Hudba:

Zvl.efekty: Rocky Gehr, Thomas R. Homsher, Tony Vandenecker, Peter G. Evangelatos

Hrají: William Shatner, Leonard Nimoy, Robin Curtis aj.

Podtitul tohoto filmové Star Treku je The Search For Spock /Pátrání po Mr. Spockovi/.
Na konci druhého filmového Star Treku jsme byli svědky smrti Mr. Spocka. Ani průběh třetího dílu není

Zlatá slepice	ČSSR	1980	1

Režie: Ladislav Rychman

Scénář: Jaroslav Boček + R

Kamera: Josef Hanuš

Hudba: Jiří Malásek

Zvl.efekty:

Hrají: Jan Kanyza, Táňa Medvecká aj

Film si bere na mušku přežívání maloměšťáckých prvků v životě našich současníků, k čemuž využívá SF prvku, nijak přesně nevysvětlenovaném ani nezdů-

Star Trek I.	USA	1979	1	1

Režie: Robert Wise

Scénář: Harold Livingstone

Kamera: Richard H. Kline

Hudba: Jerry Goldsmith

Zvl.efekty: Douglas Trumbull, John Dykstra

Hrají: William Shattner, Leonard Nimoy, James Doohan, Stephen Collins aj.

Autoři televizního seriálu Star Trek se nechali na konci sedmdesátých let zlákat úspěchy jiných SF filmů a natočili první filmový Star Trek. Odborným poradcem filmu byl spisovatel Isaac Asimov.
Posádka kosmické lodi Enterprice na sebe vezme

Star Trek II.	USA	1982	1	1

Režie: Nicholas Meyer

Scénář: Jack B. Sowarde

Kamera: Gayne Rescher

Hudba:

Zvl.efekty:

Hrají: William Shattner, Merritt Butrick, Leonard Nimoy, DeForest Kelley,

Podtitul tohoto druhého filmového Star Treku je The Wrath Of Khan /Khanův hněv/.
Autoři filmu museli přijít s něčím novým, aby

nijak radostný a optimistický. Celá posádka lodi Enterprice padne do rukou vesmírného piráta Krugeho, někteří svou odvahu propátrávat nekonečný vesmír zaplatí životem.

Celý děj filmu se prakticky odehrává na planetě Genesis, sídle vesmírných pirátů. V dramatických událostech nalezne admirál Kirk na Genesis tělo mrtvého Mr. Spocka /Kirk se dozvěděl, že lze Spocka přivést na jeho rodné planetě k životu/, vybojuje vítězný souboj s Krugem, jen taktak unikne se svými společníky jisté smrti na zkáze propadající se Genesis. Cestu k roné Spockově planetě jsou však všichni nuceni vykonat v pirátské lodi, neboť Enterprice zneškodní silný výbuch ...

vodňovaném.

Mladík jménem Marcel náhodou jednoho dne koupí v místní samoobaluze zlaté vajíčko. Konzultací ve zlatnictví zjistí, že se jedná o ryzí zlato. Marcel se svou snoubenkou Irenou podniknou kroky nutné ke zjištění, ze které drůbežárny /a ze které slepice/ bylo vajíčko do prodejny dovezeno. Oběma podnikavcům se dokonce slepici, snášející vajíčka se zlatou skořápkou, podaří získat, tím ovšem jejich starosti neskončí; naopak ...

tentokrát velice těžký úkol : s lodí, která jediná je schopná čelit přesilné mimozemské síle, s Enterprice, se vydávají vstříc neznámé vesmírné moci, která se přibližuje k Zemi a hrozí jejím zničením. Loď Enterprice naváže se Silou kontakt, postupem času se ukáže, že nejde jen o nějaký pouhý oblak "rozumné" energie, ale i mimozemsky inteligentní objekt, který si říká Vídžr.

Tento Vídžr letí k Zemi, aby se zde setkal se svým stvořitelem. Uhlíkaté jednotky, rozuměj lidé, však zamořili jeho planetu, a tak ji nejprve musí vyčistit ...

diváci na film do kin přišli. V posádce je také jeden mimozemšťan - Mr. Spock. V dramatických událostech příběhu ho nechávají tvůrci zemřít; vybrali si ho z posádky lodi Enterprice jako jediného možného kandidáta.